

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΧΝΗΣ DIASTIXO

R. J. Palacio: «Είσαι ένα θαύμα»

Βερίνα Χωρεάνθη
Δημοσιεύτηκε 10 Νοεμβρίου 2017

Η Ρ. Τζ. Παλάσιο έγραψε το παιδικό μυθιστόρημα *Θαύμα* (κυκλοφόρησε το 2012) ύστερα από ένα τυχαίο περιστατικό με το παιδί της: ο μικρός πρόσεξε ένα κορίτσι που είχε μια εκ γενετής παραμόρφωση στο πρόσωπο, κι εκείνη, από φόβο για την αντίδραση του γιου της, προσπάθησε να τον απομακρύνει, με αποτέλεσμα να έρθουν όλοι σε πολύ δύσκολη θέση. Αυτό το γεγονός τής έδωσε το έναυσμα να καταπιαστεί με το ευαίσθητο θέμα του πώς αντιμετωπίζει η κοινωνία τα άτομα που η εμφάνισή τους δεν ανταποκρίνεται στα στερεότυπα, ενώ όπως η ίδια έχει αναφέρει, το τραγούδι «Wonder» («Θαύμα») της Νάταλι Μέρτσαντ (πρώην τραγουδίστριας του συγκροτήματος 10.000 Maniacs), το οποίο αφηγείται μια παρόμοια ιστορία, την έκανε να συνειδητοποιήσει ότι μπορούσε να περάσει ένα πολύ σημαντικό μήνυμα μέσω ενός βιβλίου.

Έτσι προέκυψε το *Θαύμα* με ήρωα τον Αύγουστο «Ογκι» Πούλμαν, ένα παιδί που γεννήθηκε με μια παραμορφωτική ασθένεια (πρόκειται προφανώς για το σύνδρομο Treacher Collins, αν και δεν κατονομάζεται μέσα στο βιβλίο), ο οποίος χρειάστηκε να ξεπεράσει πολλά εμπόδια και προκαταλήψεις ώσπου να γίνει αποδεκτός ως ισότιμο μέλος της κοινωνίας.

Το *Θαύμα* ήταν το πρώτο βιβλίο της Παλάσιο, η οποία, πριν ασχοληθεί με τη συγγραφή, εργαζόταν ως γραφίστρια και σχεδιάστρια εξωφύλλων για διάφορους εκδοτικούς οίκους. Η μεγάλη επιτυχία και ανταπόκριση που είχε το μυθιστόρημά της την ώθησε να γράψει αυτήν εδώ την εκδοχή για μικρότερα παιδιά, με τον τίτλο *Είσαι ένα θαύμα*, που κυκλοφορεί στην Ελλάδα από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος, σε μετάφραση Μαρίζας Ντεκάστρο (από τις ίδιες εκδόσεις κυκλοφορεί επίσης και το μυθιστόρημα). Σκοπός της ήταν να κάνει και τα παιδιά μικρότερων ηλικιών να έρθουν σε επαφή και να εξοικειωθούν με αυτό το τόσο σημαντικό και πάντα επίκαιρο θέμα.

Όλα λοιπόν είναι θέμα προοπτικής και διαφορετικής οπτικής. Ο Όγκι δεν μπορεί να αλλάξει την εμφάνισή του, αλλά ο τρόπος που οι άλλοι τον βλέπουν και σκέφτονται για εκείνον μπορεί να βελτιωθεί. Αν μπορέσουν να δουν πίσω από την επιφάνεια και επικεντρωθούν στην ουσία, θα συνειδητοποιήσουν ότι ο Όγκι είναι απλά ένα παιδί, ένα παιδί έξυπνο και χαρισματικό.

Ο μικρός Όγκι αντιλαμβάνεται ότι η δυσμορφία που έχει στο πρόσωπο τον κάνει να ξεχωρίζει από τα άλλα παιδιά, ωστόσο ο ίδιος αισθάνεται πως είναι ένα παιδί σαν όλα τα άλλα. Οι δραστηριότητές του, τα ενδιαφέροντά του και οι ενασχολήσεις του δεν διαφέρουν από των άλλων παιδιών. Η ιδιαιτερότητα της εμφάνισής του είναι αυτή που από τη μια τον κάνει στόχο κοροϊδευτικών σχολίων, από την άλλη όμως τον καθιστά ξεχωριστό. Η μητέρα του, που μπορεί να δει πέρα από την επιφάνεια, του λέει πως είναι ένα θαύμα. Η σκυλίτσα του, που δρα με το ένστικτο και φυσικά αδιαφορεί για τα κοινωνικά στερεότυπα, έχει την ίδια άποψη γιατί τον αγαπάει γι' αυτό που είναι.

Τα προβλήματα ξεκινούν έξω από το σπίτι, εκεί όπου ο κόσμος δεν αποδέχεται εύκολα την όποια διαφορετικότητα, πόσο μάλλον όταν αυτή είναι τόσο εμφανής. Σχόλια στον δρόμο, πειράγματα στο σχολείο, αδιάκριτα βλέμματα αποδοκιμασίας, είναι λίγα μόνο από τα πράγματα που ο Όγκι είναι αναγκασμένος να ανέχεται στην καθημερινότητά του, και που κάνουν τη ζωή του μέσα στο κοινωνικό σύνολο ιδιαίτερα στενάχωρη.

Βρίσκει ωστόσο μια διέξοδο: φοράει το κράνος του και φαντάζεται πως ταξιδεύει στον Γαλαξία. Εκεί, στους άλλους πλανήτες, οι κάτοικοι του μοιάζουν όλοι τόσο πολύ, ενώ η Γη φαίνεται, από ψηλά, απίστευτα μικρή.

Όλα λοιπόν είναι θέμα προοπτικής και διαφορετικής οπτικής. Ο Όγκι δεν μπορεί να αλλάξει την εμφάνισή του, αλλά ο τρόπος που οι άλλοι τον βλέπουν και σκέφτονται για εκείνον μπορεί να βελτιωθεί. Αν μπορέσουν να δουν πίσω από την επιφάνεια και επικεντρωθούν στην ουσία, θα συνειδητοποιήσουν ότι ο Όγκι είναι απλά ένα παιδί, ένα παιδί έξυπνο και χαρισματικό. Ο Όγκι θα χρειαστεί να προσπαθήσει λίγο περισσότερο για να τους κάνει να αλλάξουν γνώμη, γιατί στην εποχή που έτυχε να ζήσει κυριαρχεί η εικόνα, και δίνεται τόσο πολλή σημασία στην εξωτερική εμφάνιση χωρίς να εκτιμάται η ουσιαστική προσωπικότητα των ανθρώπων. Αν όμως καταφέρει έστω και έναν άνθρωπο να σκεφτεί διαφορετικά, θα είναι μια νίκη.

Η Παλάσιο έχει εικονογραφήσει η ίδια το βιβλίο, επιλέγοντας ένα λιτό, καρτουνίστικο ύφος με απλές, ξεκάθαρες γραμμές και ζωνηρά χρώματα. Παρουσιάζει την εμφανισιακή ιδιαιτερότητα του Όγκι με έναν πολύ διακριτικό τρόπο, τονίζοντας έτσι ότι μπορεί μεν η παραμόρφωσή του να είναι εμφανής, στην ουσία όμως είναι απλά μια λεπτομέρεια στην οποία δεν υπάρχει λόγος να σταθεί κανείς.

Τόσο μέσω του άμεσου κειμένου όσο και των καλοστημένων εικόνων, το μήνυμα του βιβλίου μεταδίδεται στους μικρούς αναγνώστες με απλό και εύληπτο τρόπο, χωρίς να γίνεται κήρυγμα. Έτσι, άλλωστε, ο σκοπός του γίνεται πολύ πιο ουσιαστικός και αποτελεσματικός. Το παιδί μπορεί μόνο του να διαβάσει το βιβλίο κοιτάζοντας παράλληλα τις εικόνες, αλλά μπορεί εξίσου άνετα να μελετήσει τις εικόνες ενώ κάποιος μεγαλύτερος του διαβάζει το κείμενο.

Είσαι ένα θαύμα

R. J. Palacio

Μετάφραση: Μαρίζα Ντεκάστρο

Εικονογράφηση: R. J. Palacio

Παπαδόπουλος

40 σελ.

ISBN 978-960-569-740-2

Τιμή: €10,99

<http://diastixo.gr/kritikes/paidika/8302-eisai-ena-thavma>